

نگاه‌روز

جمعیت‌سال‌مندان تا ۳۲ سال دیگر ۳۳.۴ میلیون نفر

در حالیکه بارها مسئولان و کارشناسان مختلف نسبت به نزولی شدن سیر زاد و ولد در کشور هشدار داده اند، رئیس دبیرخانه شورای ملی سالمندان در اظهار نظری دوباره اعلام کرده که جمعیت ۸۰ میلیونی سالمندان تا ۳۲ سال دیگر به حدود ۳۳.۴ میلیون نفر خواهد رسید!

مژگان رضازاده، با بیان اینکه طبق سرشماری‌های مرکز آمار ایران از سال ۱۳۳۵ تا ۱۳۹۵ جمعیت افراد ۶۰ سال به بالا در کشور از یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر به ۷ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر افزایش داشته است، اظهار کرد: طی ۶ دهه گذشته، افزایش جمعیت سالمندان روند کند و آرامی داشته، اما این روند در سال‌ها و دهه‌های آینده سرعت بیشتری به خود گرفته است، به طوری که براساس پیش‌بینی‌های جمعیتی تعداد سالمندان ۶۰ ساله و بالاتر از ۷.۴ به ۳۳.۴ میلیون نفر در سال ۱۴۳۵ خواهد رسید. وی افزود: تا سال ۱۴۳۵ تعداد سالمندان ۶۵ ساله و بالاتر نیز از ۵ میلیون نفر به حدود ۲۳ میلیون نفر افزایش خواهد داشت، این موضوع نشان می‌دهد که موضوع سالمندی می‌تواند در آینده ایران تأثیرات زیادی داشته‌باشد.

رئیس دبیرخانه شورای ملی سالمندان ادامه داد: از طرفی دیگر بررسی‌ها نشان می‌دهد که علی‌رغم اهمیت موضوع سالمندی به عنوان یکی از چالش‌های پیش‌روی ایران فرد؛ در برنامه هفتم توسعه اشاره به این موضوع نشده است.

رضازاده تصریح کرد: از سوی دیگر علی‌رغم ابلاغ رسمی سند ملی سالمندان در سال ۱۳۹۹، تاکنون ردیفی‌بوده‌لازم به موضوع سالمندی در برنامه‌های بودجه کشور گنجانده نشده است..

به گفته وی، در حال حاضر ۹ میلیون و ۸۶۶ هزار نفر از جمعیت کشور را سالمندان تشکیل داده‌اند که ۵۲.۲۷ درصد از این جمعیت از زنان و ۴۷.۷۳ درصد از مردان تشکیل می‌دهند. البته دبیرخانه درصد است با همکاری مرکز ملی آمار ایران و موسسه ملی تحقیقات جمعیت‌وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پیمایش ملی سالمندان را برای اولین بار در کشور اجرا کند.

شهری

درخواست عضو شورای شهر از پزشک‌های درمورد انتقال پایتخت

احمد صادقی عضو شورا در تذکر خود خطاب به رئیس جمهور کشورمان، گفت: کاهش دو درجه ای دما و ضرورت سوخت رسانی به تمام خانواده ها جای تقدیر دارد اما این مسئله باید مدنظر تمام نهادها و تمام اقشار مردمی باشد.

صادقی با بیان اینکه در هر صورت باید در این مورد از رئیس جمهور تشکر کرد و مدیریت شهری نیز به این موضوع می‌پیوندد، افزود: در کشور ما اقداماتی انجام و یا جلوی آن گرفته می‌شود. سالهاست که آلودگی هوا و ترافیک به عنوان معضلات اصلی نه تنها در تهران بلکه دیگر شهرها نیز مطرح است. اگر ترافیک حل و فصل شود ناترازی انرژی به حد زیادی کمتر می‌شود اما با کج سلیقه‌ها موانعی برای زندگی با کیفیت مردم ایجاد می‌شود.

صادقی با بیان اینکه شما از انتقال پایتخت یاد کردید که به نظر بنده موضوع خوبی است، گفت: این موضوع در شرایط امروز جامعه امکان پذیر نیست و هزینه‌های هنگفتی دارد و پیشنهاد ما این است که بخشی از این هزینه را در اختیار شهرداری قرار دهند تا صرف خرید وسایل حمل و نقل عمومی پاک شود.

«شهروند» هزینه برگزاری شب یلدا در میان اقشار مختلف را واکاوی می‌کند:

یلدای ما و یلدای بعضی‌ها!

«شهروند» شب یلدا یا همان شب چله یکی از معروفترین مناسبت‌های تقویم ایرانی هاست. شبی که همراه با مناسبت‌ها و مناسک خاصی برگزار می‌شود و بهانه‌ای است برای دورهمی‌های خانوادگی. شبی که قدمتی تاریخی و طولانی دارد. در حقیقت یک دقیقه طولانی بودن این شب دستاویزی است برای برگزاری جشن‌ها و مراسم‌های خانوادگی گوناگون و شاد بودن در کنار خانواده. در این میان جشن‌ها و مراسم‌های یلدایی از دیر باز مشترکاتی داشتند که تقریباً در همه جا به صورت یکسان برگزار می‌شد. در این شب معمولاً خانواده‌ها در منزل بزرگتر فامیل دور هم جمع می‌شوند و تا نیمه شب در کنار هم وقت می‌گذرانند و اشعار حافظ می‌خوانند چرا که بسیاری از خانواده‌ها و ایرانی‌ها، به فال حافظ گرفتن در این شب اعتقاد دارند و آن را خوش یمن می‌دانند. بزرگترها نیز با تعریف کردن خاطرات خود و داستان‌ها کوچک‌ترها را سرگرم می‌کنند. این شب میوه‌ها و تنقلات خاص خود را هم دارد؛ از هندوانه و انار گرفته تا آجیل شب یلدا و شیرینی و... اما به نظر می‌رسد امروزه شب یلدای «طبقاتی» شده باشد. قیمت بالای بسیاری از اقلام سفره شب یلدا باعث شده تا با این موارد از سفره‌های شب یلدایی حذف شوند یا فقط در سفره‌های خانواده‌هایی قرار گیرند که از درآمدهای بالایی برخوردارند. همان‌هایی که گاهی حتی برای این شب تا چند ۱۰ میلیون نیز هزینه می‌کنند!

برای درک اهمیت اینکه چرا برخی از شهروندان نمی‌توانند یلدای خوبی را برپا کنند باید نگاهی داشته باشیم به قیمت برخی کالاها و هزینه‌هایی که باعث می‌شود تا بسیاری از خانواده‌ها نتوانند یلدا را به سبک و سیاق کهن خود برگزار کنند. آجیل یکی از اصلی‌ترین اقلام سفره‌های یلدایی ایرانی هاست. کالایی که می‌توانید آن را از ۷۰۰ هزار تومان تا ۱/۵ میلیون تومان به ازای هر کیلو، در مغازه‌ها و فروشگاه‌ها خریداری کنید. بدین ترتیب اگر حجم مصرفی این کالا را برای یک خانواده ۴ نفره، حدود یک کیلو در نظر بگیریم، به طور میانگین این قلم، حدود یک میلیون خرج روی دست خانواده‌ها می‌گذارد. از آجیل که بگذریم هندوانه و انار هم جزء لاینفک سفره‌های یلدایی هستند. در بازارهای میوه و تره بار قیمت این دو کالا را می‌توانید به ترتیب و به طور متوسط چیزی حدود هر کیلو ۲۵ هزار تومان و ۴۰ هزار تومان پیدا کنید. در حالیکه نرخ فروش این اقلام در میوه فروشی‌ها و بسته به محلات مختلف به ترتیب تا ۴۰-۵۰ هزار تومان به ازای هر کیلو هندوانه و تا ۸۰ تا ۱۰۰ هزار تومان برای هر کیلو انار می‌باشد. بنابراین برای یک خانواده ۴ نفره، خرید یک هندوانه کوچک ۴ کیلویی چیزی حدود ۱۰۰ تا ۴۰۰ هزار و برای ۲ کیلو انار چیزی بین ۸۰ تا ۲۰۰ هزار تومان هزینه برمی‌دارد.

علاوه بر این از آنجاییکه پرتقال، سیب، نارنگی و خیار هم معمولاً پای ثابت سبب سفره‌های ایرانی هستند باید نگاهی نیز به نرخ آنها داشت. بررسی‌های میدانی ما نشان می‌دهد که نرخ هر کیلو سیب در بازار چیزی بین (۳۰ تا ۱۰۰ هزار تومان)، پرتقال حدود ۲۵ تا ۵۰ هزار تومان، نارنگی از ۳۰ تا ۷۰ هزار تومان، و نرخ خیار رسمی از حدود ۴۰ هزار تا ۷۰ هزار تومان است. بدین ترتیب حتی اگر یک خانواده ۴ نفره برای یلدای خود از هر کدام از این میوه‌ها فقط چیزی حدود یک کیلو خریداری کند باید چیزی حدود ۲۰۰ هزار تومان بپردازد. شیرینی نیز از دیگر اقلامی است که جایگاه ویژه‌ای در سفره یلدای ایرانی‌ها دارد. قیمت هر کیلو شیرینی خشک در قنادی‌های تهران از ۱۲۰ هزار تومان شروع می‌شود و بسته به نوع و مدل و محل و برند قنادی‌ای که آن را عرضه می‌کند گاهی تا ۳۰۰ هزار تومان نیز می‌رسد. شیرینی‌تر نیز با قیمت پایه ۲۲۰ هزار تومان شروع شده و تا حدود ۳۵۰ هزار تومان هم می‌رسد. بدین ترتیب به نظر می‌رسد قیمت شیرینی شب یلدا حداقل ۱۵۰ هزار تومان برای یک خانواده ۴ نفره خواهد بود.

حالا اگر به دورهمی این خانواده ۴ نفره، شام معمولی پلو و مرغ با قیمت مرغ کیلویی ۹۰ تا ۱۰۰ هزار تومان و برنج کیلویی حدوداً ۱۰۰ تا ۱۱۵ هزار تومان را اضافه کنیم، این شام با مخلفات آن چیزی حدود ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان برای آن خانواده آب می‌خورد.

تا همین جا اگر خانواده‌ای ۴ نفره سفره یلدایی خود را با اقلام یاد شده پرکنند، این شب چیزی حدود ۲ تا ۲/۵ میلیون تومان برای آنها آب می‌خورد.

اما نکته اینجاست که اولاً طی سالهای گذشته انواع متنوعی از اقلام خوراکی و تزئیناتی یلدایی به دورهمی‌های این شب اضافه شده است و ثانیاً، برپایی این مراسم در برخی از خانواده‌ها به حدی

و البته ادامه می‌دهد: این رویه می‌تواند به جنبه‌های اجتماعی اینگونه مراسم و فلسفه شکل‌گیری آنها لطمه بزند چرا که اصولاً جشن‌های آیینی ما برای این ایجاد شده‌اند که روحیه فعالیت‌های اشتراکی را تقویت کنند و از شکل‌گیری این جمع‌ها، حس خوبی به ما دست بدهد. در حالیکه امروز، وقتی بخشی از خانواده‌ها که حتی از تهیه اقلام اساسی شب یلدایی هم ناتوان هستند، می‌بینند که نمی‌توانند مانند بقیه، مراسم‌های آئیناتی بگیرند، در برابر آنها موضع‌گیری می‌کنند. بنابراین نباید کاری کنیم که گروهی نسبت به گروهی دیگر از هموطنان احساس دوری کنند. چون ادامه این رویه می‌تواند منجر به تخریب روحیه جمعی شود.

جارجمی تصریح می‌کند: براساس یک اصل جامعه‌شناسی بسیاری از شهروندان مصرف نمی‌کنند تا نیازهایشان را برآورده کنند، بلکه مصرف می‌کنند تا خودشان را به رخ بکشند و به نمایش بگذارند.

این استاد دانشگاه بخشی از دلایل تغییر در سبک برگزاری مراسم‌های آیینی مانند یلدا را در مشکلات اقتصادی می‌داند و تأکید می‌کند: نباید از یاد برد که اگر وضعیت اقتصادی مردم خوب باشد، روحیه و تمایل بهتری برای برگزاری مراسم‌های آیینی مانند یلدا یا نوروز و چهارشنبه‌سوری و... را خواهند داشت. ولی حتی در چنین شرایطی که حال مردم به خاطر همین چالش‌ها چندان خوب نیست هم می‌توان با تفردهایی تلاش کرد تا به بهانه همین مراسم‌های آیینی حال آنها را خوب و همبستگی بین هموطنان را بیشتر کرد. مثلاً نهادهای متولی مانند شهرداری‌ها یا وزارت ارشاد و وزارت جوانان می‌توانند به بهانه این مناسبت‌ها جشن‌های محله‌ای برگزار کنند یا حتی خود همسایه‌ها دور هم جمع شوند یکدیگر سپری کنند. و سفره یلدایی پهن کنند و افرادی که دستشان به دهانشان می‌رسد کمک کنند تا آن سفره را پررنگ کنند و همگی شب بسیار شاد و خوبی را در کنار یکدیگر سپری کنند. این شاید بهترین گزینه برای آن باشد که تهدیدی که به خاطر فاصله‌های طبقاتی و چشم و هم‌چشمی‌ها ایجاد می‌شود را به فرصت بدل کرد.

وی کارت بانکی‌اش را به فروشنده آجیل فروشی می‌دهد و بسته آجیلی را که خریده نشان می‌دهد و می‌گوید: همین سه کیلو آجیل شب یلدا، حدود ۴ میلیون تومان برایم آب خورده است! تازه باید در کنارش تخمه و... هم بگذارم چون کافی نیست. انکار خاطرات گذشته را مرور کند می‌گوید: یادش بخیر. قدیم‌ها اصلاً این همه تجملات و چشم و هم‌چشمی نبود. مردم شبهای یلدا دور کرسی می‌نشستند و هر چه داشتند را وسط می‌گذاشتند و تا نیمی از شب را گل می‌گفتند و گل می‌شنیدند و حافظ می‌خواندند و خاطره تعریف می‌کردند. اما الان آنقدر چشم و هم‌چشمی‌ها زیاد شده که اگر هم بخواهیم، نمی‌توانیم شب یلدا را ساده برگزار کنیم!

خانم میانسال دیگری که در همان مغازه در حال انتخاب آجیل و تنقلات شب یلدایی بوده و شاهد صحبت‌های ماست هم، انگاز که دل‌پری داشته باشد وسط حرف ما می‌آید و می‌گوید: امسال سال اولی است که پسرم زندگی مشترکش را آغاز کرده است. برای همین طبق یک رسم قدیمی، امسال اولین سالی است که عروسم، شب یلدا پیش ما است. بنابراین مجبورم که برایش سنگ بگذارم. حتی باید برایش یک هدیه خوب هم بگیرم. من یک معلم بازنشسته هستم و همسرم نیز فوت کرده است. واقعا تحت فشار هستم اما چه کنم، چاره‌ای ندارم!

اخبار جامعه

پیش‌بینی انباشت آلاینده‌ها تا پنجشنبه

بر اساس اعلام اداره کل هواشناسی استان تهران، از روز دو شنبه تا پنجشنبه (۲۹ آذرماه) به تدریج غبار محلی و انباشت آلاینده‌ها و کاهش کیفیت هوا به ویژه در مناطق پر تردد شهری مورد انتظار است. / ایستنا

ورود «هوش مصنوعی» به مدارس

حجت‌الاسلام والمسلمین علی لطیفی، رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، از ورود «هوش مصنوعی» به تمام پایه‌های تحصیلی مدارس خبر داد. / تسنیم

دلیل تفاوت شاخص‌های آلودگی هوای تهران

فاطمه کریمی، سرپرست شرکت کنترل کیفیت هوا تفاوت در برآورد شاخص‌های آلودگی هوای تهران را طبیعی و ناشی از روش‌های اندازه‌گیری بر اساس داده‌های زمین‌ی و مدل‌های شبیه‌سازی دانست. / ایستنا

پیش‌بینی تأسیسات ارفاقی قانونی برای زندانیان

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضاییه در دیدار با رئیس دیوان عالی عمان، تأکید کرد که در ایران، تأسیسات ارفاقی متعددی بر اساس آموزه‌های اسلامی در قانون پیش‌بینی شده است. این سازوکارها شامل استفاده از پابند الکترونیکی و برنامه‌های بازاجتماعی زندانیان است. / تسنیم

ایران دومین کشور منطقه در تولید مقالات

شاهین آخوندزاده، معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: ایران از نظر کیفی و کمی در تولید مقالات هوش مصنوعی، پس از عربستان در جایگاه دوم منطقه قرار دارد. / تسنیم

توزیع وسایل گرمایشی در مناطق محروم

سید امیرحسین مدنی مدیرعامل بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان امام با اعلام تأمین، توزیع و تعمیر بیش از ۱۳ هزار وسایل گرمایشی در مناطق محروم، خبر داد و گفت: در قالب این طرح، تعمیرات ۲ هزار دستگاه گرمایشی و استانداردسازی آنها در دست اقدام است. / ایستنا

سفارش وزارت بهداشت برای تولید «واکسن نورا»

ابوالقاسمی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله گفت: وزارت بهداشت برای مقابله با سوبه‌های جدید کرونا، سفارش تولید مجدد واکسن نوراداده است. / فارس

صدور رأی یکی از بزرگ‌ترین پرونده‌های پولشویی مواد مخدر

حیدر آسیایی، رئیس کل دادگستری استان گلستان از صدور رأی یکی از بزرگ‌ترین پرونده‌های پولشویی مواد مخدر کشور در گلستان و شناسایی و ضبط هزار میلیارد تومان اموال حاصل از جرم خبر داد. / فارس

آغاز به کار اولین کلینیک خواب

کلینیک فوق تخصصی اختلالات خواب در منطقه یک آغاز به کار کرد. / مهر